

OVADIA YOSSEF

RINCON LEZION CHIEF RABBI OF ISRAEL

עובדיה יוסף

ראשון לציון הרב הראשי לישראל

כ"ו אב תש"ל

בית ירושלים

שנת כי שמש ומגן הי לפייק

Handwritten note on the left margin: "אשר יוסף ויוסף" (Ashef Yosef v. Yosef)

לכבוד ידידי וחניכי הרב הגאון המפורסם חכו ממתקים וכולו מחמדים כשי"ת רבי זלמן נחמיה גולדברג שליטי"א חתן ירונו הדגול הגאון הגדול המפורסם כמהרי"ר שלמל זלמן אוירבך שליטי"א

אחי יצרת חיים והלאה וכו"ל!

אנרתו המעולפת ספירים משבוע שעבר קבלתי לנכון. קראתי בכל לב דבריו המיוסדים על אדני פז. יפה דן יפה הורה, כל דילודא אמיה כרותיה תליר.

אודות מה ששאל בעניין מה שהעלתי ^{זאת} גביע אומר ח"י (ירי"ד סימן יד) לגבי גרבי ניילון של נשים, שאם אשה לובשת גרביס כאלו, הואיל ושקופות הן ובשרן נראה דרך הגרביס, כמאן דליתנהו דמי. וכתיר שליטי"א כתב במכתבו שמשמע ^{אשר} שאם אשה הולכת עם גרביס שאינן שקופות ולא נראה דרכן בשרן, מותר ללכת כן. ולא צריכה ללכת עם חצאית או שמלה שמכסה את כל השוק ומגיעה עד עצם הקרסול. אמנס כך העלתי בספרי הני"ל. אך אחרי העיון בדבריו, הנני מסכים לכל דברי כתייר שליטי"א והאמת אהונה על הכל, בפרט שלפי כל להקת הפוסקים שהזכיר במכתבו, משמע שאפילו שאשה שהולכת עם שמלה שמגיעה לכרך ולובשת גרביס אסומות זה לא נקרא כסוי באמת, ולא הוי צניעות כלל. ולפיכך אשה שהולכת כך, אסור לקרות קריאת שמע כנגדה דהוי ערוה לכל דבר. ואמש בקר אצלי ידידי הגאון רבי בן ציון אבא שאול שליטי"א והרצתי לפניו

את כל הני"ל והסכים עם דברי ^{הד"ר} שליטי"א. ואף אמר עוד טעם בעניין זה, כיון שבזמן שאשה הולכת עם חצאית או שמלה עד הברך, יש חשש גדול שאם יתרומס לה החצאית או השמלה היא תעלה למעלה מהברך, ואם כך מה הועילו חכמים בתקנתן.

וכבר איתא בשבת צח ע"ב, תנא דבי רבי ישמעאל למה דומה המשכן לאשה שמהלכת בשוק ושפוליה מהלכין אחריה וכתב שם רש"י וז"ל, שולי בגדיה, כך היתה יריעה של אחרי נגרת בארץ, עכ"ל. ומוכח שבכל הדורות בנות ישראל הלכו כך בשמלות עד הארץ. והלוואי שיכנסו דברי כתייר שליטי"א ללב בנות ישראל הכשרות. ועוד יפוצו מעינותיו חוצה לזכות את הרבים ^{והנשיא יורה והאמרה, דבריו אינן ונארה מלי דור} אומר ודבר ופזם ולא טוב אמן.

ידונו הגאון רבי ישראל גרוסמן שליטי"א אמר לי שיש לכתיר שליטי"א קשר עם חסידי חב"ד בניו יורק ויש לו את האפשרות להעביר למזכירות של החסידות שם

באר הצור והדור כנ"ל

כמהירות האפשרית מכתב לצדיק המפורסם כמהרי"ר מנחם מענדל שניאורסון שליטי"א האדמו"ר מליונאוויתש שיעתיר עבור כלתי, אשת בני הרה"י ר' יעקב שליטי"א, שכעת נמצאת בכית חולים וזקוקה לרחמי שמים ושיקויים נה כטרם תחיל ילדה בנים של קיימא לעבודת, ולחיים טובים ולשלום. שמה לרפואה נצחיה בת רחל ^{ימיה}.

בכבוד רב ובתודה רבה מראש

Handwritten signature of Ovadia Yosef

עובדיה יוסף

ראשון לציון הרב הראשי לישראל

Handwritten notes on the right margin: "המ"ח שליט"א מצ"ד הצדק של האמת קצתם חזרה יוסף"

JERUSALEM טו טאן תש"ז בית העלמין

„ציון האור“ א"פ

לכבוד

ידידי הנשי וחמירי

רב הפעלים לראש המועצה

הרב הרב

הנשי משומר צוברי שליטי"א

רב מועצה מקומית גן יבנה

שלום וברכה וישע רב,

שמחתי מאד לשמוע כי כתי"ר שליטי"א רוצה להקים בית ספר בהפרדה מוחלטת, בניס
לחוד, ובנות לחוד, כיהא ונאה לישראל עם קדוש, ואין צורך לכתוב בגודל נחוצות
העניין וכפרט בימינו אלה בדרך המתיינות, כמה עלינו לגדור גדר ולעמוד בפרץ
נגד חגמת התערובת של בנים ובנות לבד היות שם ערוב ובהיותנו עם קדוש אנו
זוכים שהקב"ה משרה שכינתו עלנו בהיותנו המובחרים שבאומות ושומרים על קדושת
מוחנה ישראל היפך אומות העולם ואכמ"ל.

וזכרוננו שבזמנו רצו לפתוח אנשי דלא מעלי, בית ספר מעורב בנים ובנות רח"ל
בעיירת נתיבות, ורבי רפאל הלל שליטי"א מנהל סמנר אור החיים בבני ברק לקחני
עם עס משלחת של זכנים לאדמו"ר הצדיק הגאון רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל, שהיה
גורם, ושחננו לו בלאב את המזמנה הנ"ל והוא הגבר אשר אזר כלי מלחמתו ודבר
בצורה קשה נגד אותם רשעים ודבר דברים כואבים מאוד, ושפך בפנינו צער וסגור
לבו, על ההתדרדרות של מדת הצניעות בדרךנו שבעונותנו ירדה פלאים, ובין
דבריו אחר שכל סבת התפשטות מחלת הסרטן הי"י, שכבר רבים חללים הפילה,
צעהים ומבוגרים יחיד רח"ל, הינה, בגלל חוסר קדושה וצניעות. ואף פרט
בפנינו, ראשונה, בגלל שמכה הערבובכיה בין גברים לנשים ובפרט בבתי ספר שבבתי
ספר הממלכתיים לומדים בערוב, בנים ובנות יחדו. ושני, בגלל שיש חוסר
בצניעות, ורבה הפריצות, שנשים הולכות עם שמלות וחצאיות קצרות שאינן ארוכות
כדבעי, והיינו עד הקרסול, אי לכך מדת הדין מתוחה רח"ל, ואף בקש ממני באותו
מעמד להכין קול קורא ונסחננו יחד וכתב לכלל התושבים בעניין והגאון הנז"ל
זצ"ל אף חתם באותו מעמד על הכרוז, וצווה שיחתמו כל רבני נתיבות עזחה
והסבבה, וכתבתי כל זאת לחזק ולעודד ידי כתי"ר שליטי"א בדבר כה חשוב שהוא
אבן יסוד של כל עם ישראל.

ובדבר שאלתו לגבי כבוד ראשן של הבנות בשעת התפלה, כבר בשנה שעברה באולו
מסרתו בידו ידידו הגאון רבי משה לוי שליטי"א מבני ברק, קול קורא לפרסמו
ברבים בעניין זה, ובין כתבתי פסק הלכה, שכל הבנות של הספרדים ועדות
המזרח, צריכן לכפות את ראשן בשעה שמתפללות ובשעה שמזכירות את השם. ועיין מה
שכתבתי בזה בשו"ת יחזקאל דעת ח"ה סי' ו'.

והנני לברך את כתי"ר שלי על יזמתו הברוכה, אשרי חלקו ומה נעים גורלו, השי"ת
יזכהו להרבות פעלים לתורה, ואלו יעלה וילא להגדיל תורה ולהאדירה.

בברכת התורה
עובדיה יוסף

עובדיה יוסף

הראשון לציון, נשיא מועצת חכמי התורה

בסיד, ז' טבת תשי"ג
טוב טעם ודעת למדני *אשר*

לכבוד

ידידנו הדגול איש חי *ר' שלום*
הרה"ג ר' אליהו רשיד *אשכול*.

מייסד תנועת ללמוד וללמד

נתיבות

שלום וברכה ויאז רב

שמח ליבי ויגל כבודי על היוזמה הברוכה, שכת"ר רוצה לפתוח בית ספר בית
עקב לבנות אברכים של יוצאי תימן בעיר נתיבות. *אדני המצטפה* והצנני *אעמי*
אף ידי תיכון עימו להצטרף ולעודד את היוזמה הנ"ל ליצירת מסגרת חדשה
של בית ספר תורני לבנות יוצאי תימן בעירכם. בית ספר זה יהווה המשך
להחלטה שקבלנו במועצת בזמן האחרון, לפתוח בית ספר תורני ספרדי לבנות
בית יעקב, בבית ספר "קארל" בעה"ק ירושלים ת"ו, אשר כל מתכונת הלימודים
וצוות ההוראה והתלמידות שירשמו שם, יהיו בפיקוח מאוד קפדני ובמסגרת
מיוחדת לבני *תלמידי*.

לגבי העזרה לתקציב מתנועת ש"ס, כמו שהבטחתי לכת"ר שליט"א אמש
בשיחתנו בטלפון, אי"ה אפעל בשביל דבר גדול זה ככל יכלתי. ואדבר עם יד
ימיני, אשר בכל ביתי נאמן הוא ר' אריה דרעי שליט"א, שיעזור להקמת בית
הספר וידאג לפריחתו ושיגשוגו. וזו דרכה של תנועת ש"ס שחרטה על דגלה
מיום היווסדה, לרוחם את קרן יהדות ספרד, לכלל העדות. ובפרט לבני עדות
תימן. ולמפורסמות אין צריכין ראייה תנועת ש"ס כבר עזרה רבות לבני עדה
חשובה זו. ועשינו כנסים בשנים האחרונות עם ר' אריה דרעי שליט"א לבני
העדה שב"ה כבר רואים מהם היום את הפירות. ואציין לדוגמא את הכנס *25*
בישיבת מתימן יבא *כרמלית* שנערך שנה שעברה, ששלחתי בזמנו מכתבים לקצוני
ורבני העדה שיבואו להשתתף בכנס זה. גם פניתי לידידנו משכבר הימים
הגאון המפוי כמוה"ר שמעון בעדני שליט"א חבר *מועצת חכמי התורה*, שידבר
עם האברכים בני התורה הגרים בנתיבות-עזתה והסביבה, שירשמו את בנותיהם
לשנת הלימודים תשנ"א בבית ספר זה.

כמו כן פניתי לכמה רבני תימן שיהיו לעזר ולאחסימך לכת"ר שליט"א
בהקמת בית הספר, והם: ידידנו הרה"ג ר' שלום קאה שליט"א מקרית
עקרון, שכתב לי שיחתים את רבני תימן שידברנו ויעודדו את אברכים בני
התורה מיוצאי תימן הגרים בנתיבות-עזתה והסביבה שירשמו את בנותיהם
לבית ספר זה. וכן הזמנתי לפגישה בלשכה את ידידי היקר הרב הגאון פה מפיק
מרגליות רבי יחיאל זאיד שליט"א רב ומורה צדק בפרדס כץ בבני ברק
ומחבר ספר בנין עדי עד, ואמר לי שילך לדרוש בכל אזור נתיבות-עזתה
והסביבה למען הצלחת הרישום. וכמו"כ בקשתי מידידי רב הפעלים הרב הגאון
ר' דוד לוי שליט"א ראש ישיבת חומת ציון בבני ברק שיעזור בעניין
והבטיח שיעשה ככל יכלתו למען הקמת בית הספר. וכמו"כ פניתי לידידנו
היקר ר' שלום בצלאל שליט"א אשר קשריו המסעופים יהיו לעזר.

עובדיה יוסף

הראשון לציון, נשיא מועצת חכמי התורה

בס"ד, ... ?

ולבקשת כתי"ר שליטי"א אציין את עקרי ההלכות אשר מחוייבות בהן בנות ישראל באשר הן ויהווה כתקנון קבלה לבית הספר,

- א. המורות וכל צוות ההנהלה יגיעו לבית הספר אך ורק עם מטפחת או כובע ובשום אופן לא עם פאה נכרית.
- ב. על הבנות להגיע עם לבוש הולם הכולל חצאית או שמלה עד הקרסולים-מקסי. (ולא כפי שפסקתי בעבר, שהשמלה או החצאית צריכה להגיע קצח למטה מהברכים ואת שאר הרגל יהיה מספיק לכסות עם גרביים שאינן שקופות. וזה אחר שישבתי על מדוכה זו והגעתי למסקנא שלא מספיק שאשה תלך עם חצאית או שמלה שמגיעה עד לברכים אלא צריכה ללכת עם חצאית גיח או שמלה שמגיעה עד הקרסולים, ושוב ראיתי שעוד כמה מגדולי זממנו כתבו כך. וכן הסכים עימי להלכה ידידי הגאון ר' בן ציון א. שאיל שליטי"א. והנסיון הוכיח שבזמן שנשים הלכו מעט אחר הברכים הם נכשלו רבות בהכשלת הרבים בענייני צניעות ורבה הפריצות בזה רח"ל.
- ג. תלמידות בית הספר צריכות לכסות את ראשן בשעה שמתפללות ובשעה שמזכירות את א"ק.

לגבי הוועדה הרוחנית, הנני מיעץ לכת"ר שליטי"א, שימנה את ידידנו הדגול הרב הגאון המפורסם חו"ב כש"ת מהר"ר יוסף יעקב צובירי שליטי"א **כ?** לעדת יהודי תימן וחבר הרבנות הראשית לתל אביב-יפו, כיו"ר אשר למפורסמות אין צריכין ראיה לגדולתו ולכח השפעתו על בני העדה. וכחברי הועד, שימנה את ידידנו הדגול ר' סעדיה ברזילי שליטי"א רבה של גני תקוה שזכה וזן הוצק בשפתותיו ודבריו נשמעים ויעמוד איתן על שמירה וההנהגה הרוחנית של בית הספר.

והחוט המשולש, הלא הוא הרב הגאון מזכה הרבים רב פעלים לתורה ולתעודה רבי יוסף רצאבי שליטי"א, יו"ר אגודת השומרים לשמירת הלשון בבני ברק, אשר זכות הרבים תלויה בו וחזקה עליו שלא תצא תקלה מתחת ידו. והנני מברכו שחפץ ה' בידו יצלח ועוד יפוצו מעיינותיו חוצה ויזכה להגדיל תורה ולהאדירה באורך ימים ושנות חיים ברבות הטובה גם **לך** **שיה**, כשובע שמחות וכל טוב.

29/2
אברהם און
עובדיה יוסף

